

(معاصر سازی فضاهای شهری با رویکرد احیا، سرزندگی نمونه موردی: شهر بروجرد؛ خیابان جعفری)

وحید زارعلی^{۱*}، مهدی زارعلی^۲، حمیدرضا صارمی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد بروجرد vahid.zarali@gmail.com

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد واحد بروجرد

^۳ استادیار دانشگاه آزاد واحد بروجرد

چکیده

با بررسی خیابانهای بافت قدیم بروجرد می توان گفت هیچ یک از خیابان های بافت قدیم شهر بروجرد واجد ویژگی های فضایی شهر (سرزندگی، انعطاف، ایمنی) بصورت کامل نمی باشد با وجود اینکه خیابانهای صفا، جعفری، شریعتی، و شهدا واجد ویژگی های سرزندگی، انعطاف پذیری و تا حدودی خاطره انگیزی هستند اما فاقد ویژگی های لازم برای فضاهای شهری می باشند، روش تحقیق توصیفی- تحلیلی برای پاسخ به سؤالات و ارائه راه حل برای مسأله مورد نظر اقدام شده است. برای گردآوری اطلاعات از دو روش اسنادی و پیمایشی (پرسشنامه، مصاحبه، مشاهده) استفاده شده و سپس جهت تحلیل یافته ها، فرضیه هایی ارائه گردید. بمنظور تأیید یا رد فرضیه ها با استفاده از فرمول کوکران، ۳۸۴ می باشد. نتیجه حاصل از این مقاله نشان می دهد: تلفیق بافت سنتی و مدرن با حضور آثار تاریخی، فرهنگی و همچنین حضور فعالیت های تجاری، چند عملکردی در محور تاریخی و نحوه مداخله و یا برخورد با املاک و کاربری ها می تواند موجب سرزندگی این محدوده گردد.

واژه های کلیدی: بافت فرسوده، معاصر سازی، سرزندگی

۱- مقدمه

معاصر سازی فرآیندی است که به خلق فضای شهری جدید با حفظ ویژگی های اصلی فضایی (کالبدی و فعالیتی) منجر می گردد. در این اقدام، فضای شهری جدیدی حادث می شود که ضمن حفظ شباهت های اساسی با فضای شهری قدیم، تفاوت های ماهوی و معنایی را با فضای قدیم نیز به نمایش می گذارد. از جمله مشکلات مهم شهرهای امروزی می توان به فرسودگی بخش قابل توجهی از بافت شهرها اشاره کرد. این فرسودگی باعث ایجاد مسایل و مشکلات کالبدی، عملکردی، بصری، زیست محیطی و حتی معضلات اجتماعی و فرهنگی نیز شده است. (میرمیران، ۱۳۷۱: ۸۸) بنابراین امروزه با تغییر کارکردها و تغییر نگرش ها، لزوم رسیدگی به این بافت ها و ساماندهی و احیا هویت آن ها امری ضروری می نماید. (کلوانی و دیگران، ۱۳۹۲). امروزه بازیافت هویت از دست رفته در شهرها و محلات از مباحث بسیار با اهمیت برای طراحان و برنامه ریزان شهری محسوب می گردد. تقویت حس مکان و هویت منحصر به فرد بودن و معنا دار بودن فضاها و محلات مباحثی است که توجه دوباره به آن در اکثر گرایش های امروز شهرسازی مشهود است. محلات تاریخی بروجرد که روزگاری محل تبلور پویایی اجتماعی و اقتصادی در حیات شهری بوده اند، اکنون به سبب عدم معاصر سازی کالبدی و فعالیت های موجود و در نتیجه ی آن تضعیف هویت محله ای به آسیب های متعددی مبتلا شده است. این آسیب ها سبب شده اند تا در محلات کهن این شهرها